

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler: Åshild Kise

Vår ref: 17/00674-2
Vår dato: 19.04.2017
Deres ref:
Deres dato:

NOKUT - Svar på høring av forslag om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanningene

NOKUT viser til Kunnskapsdepartementets (KD) høringsbrev av 20.01.2017.

Generelt til nytt styringssystem:

NOKUT har forståelse for ønsket om et nytt styringssystem som ivaretar behovet for å samordne behov og interesser fra ulike interesser når det gjelder innholdet i helse- og sosialfagutdanningene. Så langt vi har forstått er det aktuelle styringssystemet ønsket av de berørte utdanningstypene. På generelt grunnlag mener NOKUT at man bør være tilbakeholdne med i for stor grad å styre innholdet i utdanninger på nasjonalt nivå. At det bør være noen sentrale kompetansekrav er rimelig, men en bør være meget tilbakeholdne når det gjelder detaljeringsnivået. For detaljerte nasjonale føringer (enten i rammeplan eller nasjonale retningslinjer), kan etter NOKUTs mening virke hemmende på fagutvikling og innovasjon. NOKUT vil også peke på at hensynet til å utvikle gode, relevante, forskningsbaserte og praksisnære utdanninger fordrer at utdanningsinstitusjonene sikres en sentral plass i programgruppene.

NOKUT har følgende merknader til forskriftsutkastet:

Til § 2 Felles læringsutbytte

Det følger av forslaget til paragraf 2 at det skal være felles læringsutbytte for alle de 19 helse- og sosialfagutdanningene. Forslaget presenterer 11 enkeltstående læringsutbyttebeskrivelser som kandidaten skal ha oppnådd etter fullført utdanning.

NOKUT legger til grunn at det foreliggende forslaget til felles læringsutbytte vil utgjøre en mindre del av det samlede læringsutbyttet for de respektive utdanningene.

Forslaget om felles rammeplan fremstår som forholdsvis åpent når det gjelder hvordan programgruppene kan implementere det felles læringsutbyttet i de nasjonale retningslinjene for de ulike utdanningene. Forslaget gir derfor slik NOKUT leser det stor frihet til å foreslå hvordan det felles læringsutbyttet best implementeres i de nasjonale retningslinjene. Det gis ingen føringer for om det er mulig å implementere de 11 læringsutbyttebeskrivelsene i flere emner innen en utdanning, eller om det må utformes ett emne med et nærmere angitt antall studiepoeng hvor hele det felles læringsutbyttet implementeres.

Forslaget presiserer heller ikke om det er slik at hver enkelt av de 11 læringsutbyttebeskrivelsene må gjenfinnes på det overordnede nivået for en utdanning, eller om det kan utformes færre overordnede læringsutbyttebeskrivelser som til sammen fanger opp de 11 læringsutbyttebeskrivelsene, som så kan gjenfinnes i de enkelte emnene. Det gis ikke føringer for når i utdanningsløpet det felles læringsutbyttet bør inngå. I forslaget er heller ikke læringsutbyttet inndelt i kategoriene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

Hvis tolkningsrommet mot formodning ikke er så åpent som det antydes over bør dette presiseres i forslaget til rammeplanen. NOKUT mener imidlertid at muligheten for en åpen tolkningsramme er å foretrekke. Dersom det

er slik at læringsutbyttebeskrivelsene skal inndeles i kategoriene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse bør dette tydeliggjøres i forslaget til rammeplan, jf. høringsnotatet kap. 2 pkt. 3 på side 4.

Til § 3 Praksisstudier

NOKUTs forslag til ny studietilsynsforskrift var på høring høsten 2016, og ble vedtatt av NOKUTs styre 3. februar 2017. I høringsprosessen var kvalitetssikring av praksis et sentralt tema, og flere av høringsinstansene påpekte at det i denne sammenheng er behov for tydelige krav til alle aktørene i praksisfeltet. Dette ble særlig fremhevet av høringsinstanser knyttet til helsesektoren.

NOKUT konstaterer at KD i forslaget til § 3 annet ledd foreslår at utdanningsinstitusjonene skal ha ansvar for at studentene møter kunnskapsbaserte tjenester på praksisstedet. NOKUT antar at krav til kunnskapsbaserte tjenester i denne sammenheng best sikres av praksisstedet, eventuelt i et samarbeid mellom utdanningsinstitusjonen og praksisstedet. Etter NOKUTs vurdering kunne ansvarlige departementer med fordel bidra med å pålegge de ulike praksisstedene et medansvar for gjennomføring av praksis innenfor de utdanningene der det er relevant, og at gjennomføring av praksis må møte de kvalitetskrav som gjelder for høyere utdanning i Norge.

Til § 4 Nasjonale retningslinjer

Det bør tydeliggjøres i forskriften hva det innebærer å være i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, jf. NOKUTs merknader til § 2 i forskriftsutkastet.

Ifølge forskriftsutkastet skal retningslinjene være førende for institusjonenes arbeid med utdanningene. Det skal være handlingsrom innenfor retningslinjene til faglig utvikling, nyskaping og institusjonell tilpasning ved den enkelte institusjon. Samtidig er det tydelige krav til retningslinjenes innhold. De skal inneholde formålsbeskrivelse, læringsutbyttebeskrivelser og krav til oppbygging av studiene for den enkelte utdanningen og det kan også stilles krav til praksisdelen av utdanningen. NOKUT mener at det må avklares hva det innebærer for institusjonene at retningslinjene er førende og ikke bindende. I tillegg bør de nasjonale retningslinjene ikke være for detaljerte og de bør begrenses i omfang.

For å sikre at helse- og sosialfagutdanningene har god forankring og legitimitet ved norske UH-institusjoner, er det vesentlig at de nasjonale komiteene innehar solid og høy faglig kompetanse, og at utdanningsinstitusjonene er godt representert.

Med hilsen

Terje Mørland
direktør

Øystein Lund
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert.

